

Jaarverslag Commissie Wetenschappelijke Integriteit

Inhoud

1. Achtergrond	3
2. Overzicht meldingen afgelopen vijf jaren	3
3. Samenstelling Commissie Wetenschappelijke Integriteit	4
4. Geanonimiseerde samenvattingen meldingen.....	5
4.1 Melding 9 november 2023	5

1. Achtergrond

Met het oog op de opvolging van gepercipieerde inbreuken op de wetenschappelijke integriteit werd in 2010 aan de Universiteit Antwerpen de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) opgericht die op een transparante manier, met de nodige aandacht voor de privésfeer, gevallen van (mogelijke) inbreuken op de wetenschappelijke integriteit behandelt.

De CWI heeft een adviserende rol en legt haar rapporten voor aan het instellingsbestuur. Zij adviseert het universiteitsbestuur over algemene kwesties betreffende wetenschappelijke deontologie en ethiek en sensibiliseert de UAntwerpen onderzoekers inzake wetenschappelijke integriteit.

De Universiteit Antwerpen is tevens lid van de Vlaamse Commissie Wetenschappelijke Integriteit. De VCWI geeft een tweede advies over klachtendossiers inzake wetenschappelijke integriteit aan Vlaamse onderzoeksinstellingen. Als Vlaams breed platform voor wetenschappelijke integriteit kan ze ook algemene adviezen geven.

2. Overzicht meldingen afgelopen vijf jaren

Jaar van melding	FFP/OUP ¹	Aard	Conclusie	Formele opvolging	VCWI-advies	Opmerkingen
2019	FFP	Plagiaat	Gegronnd	Retractie desbetreffend artikel	nee	
2020	OUP	Auteurskwestie	Ongegrond	Aanvulling dankwoord	nee	VCWI-advies aangevraagd door melder maar buiten geldige termijn

¹ FFP = falsificatie, fabricatie en plagiaat. OUP = Other Unacceptable Practices. Meer info: <https://allea.org/wp-content/uploads/2023/06/European-Code-of-Conduct-Revised-Edition-2023.pdf>

2020	OUP	Auteurskwes­tie	Geg­rond	Cor­rec­tie des­betre­f­fend artikel	nee	
2020	FFP	Plagiat	NVT	/	/	Al­ge­meen ad­vies ver­leend aan hoofd­re­dac­teur tijds­chrift waar klacht is bin­nen­ge­ko­men.
2021	OUP	Niet aan­ge­ven be­lang­en­con­flict	On­ge­grond	/	ja	Vraag­ge­for­mu­leerd van­uit CWI naar in­sti­tu­tie­ne­le COI richt­lij­nen.
2021	OUP	On­ter­ech­te claim vin­ding	Geg­rond	Cor­rec­tie bro­chure	nee	VCWI-ad­vies aan­ge­vraagd door mel­der maar niet ver­leend door VCWI
2022	/	/	/	/	/	/
2023	FFP	Plagiat	Geg­rond	Her­in­die­ning do­ctoraat en vol­gen Mind the GAP oplei­ding	TBD	Pro­ce­dure mo­menteel nog lo­pende
2023	OUP	Auteurskwes­tie + achter­hou­den in­for­ma­tie voor per­soon­lijk ge­win	On­ge­grond	TBD	TBD	Pro­ce­dure mo­menteel nog lo­pende
2023	OUP	Auteurskwes­tie	TBD	TBD	TBD	Pro­ce­dure mo­menteel nog lo­pende. Mel­ding van­uit AP Hogeschool

3. Samen­stel­ling Com­mis­sie Wet­schap­pe­lijke In­te­griteit

Voor­zit­ter: Prof. Erik Mat­thysen
Leden: Prof. Nathalie Cools
Prof. Ilse Loots
Prof. Nick Schryvers
Prof. Vincent Timmerman
Prof. Kristof Van Assche
Prof. Heidi Vandebosch
Meldpunt: Prof. Willem Lemmens
Secre­ta­ris: Marianne De Voecht (RIVA)

4. Geanonimiseerde samenvattingen meldingen

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit van de Universiteit Antwerpen bracht in het kalenderjaar 2023 één formeel advies uit. Hieronder kan een korte geanonimiseerde samenvatting worden teruggevonden van dit advies.

4.1 Melding 9 november 2023

Op 9 november 2023 werd een melding van een vermoedelijke inbreuk op de wetenschappelijke integriteit neergelegd bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit. De melding heeft betrekking op een vaststelling van plagiaat door een doctoraatsonderzoeker van de Universiteit Antwerpen. De doctoraatsonderzoeker is tevens verbonden aan een andere instelling in het kader van een dubbeldoctoraat met de UAntwerpen als hoofdinstituut. Het ontwerp van het doctoraat werd neergelegd ter beoordeling bij de doctoraatsjury, waarbij een lid vaststelde dat sommige tekstdelen overgenomen leken zonder vermelding van de oorspronkelijke bronnen. Bij een verdere analyse uitgevoerd door de voorzitter van de doctoraatsjury werd vastgesteld dat ook in een gepubliceerd artikel van de doctoraatsonderzoeker tekstdelen werden overgenomen.

Na het analyseren van alle documentatie en de gesprekken met de melder en de betrokkene heeft de commissie vastgesteld dat er in deze casus bewijs was van een ernstige inbreuk op de wetenschappelijke integriteit. De betrokkene was zich in eerste instantie niet bewust van de ernst van zijn inbreuk, maar heeft vervolgens na een melding door de promotor nagelaten om het plagiaat volledig recht te zetten.

De commissie concludeerde dat vanwege een tijdige detectie van het plagiaat in het proefschrift er nog de mogelijkheid was tot remediëring. De betrokkene toonde ook het nodige schuldbesef en de wil zich te engageren om de gemaakte inschattingfout recht te zetten. De commissie heeft in deze de instelling en de doctoraatscommissie geadviseerd dat het proefschrift alsnog ter verdediging kan worden neergelegd, mits aanpassing van alle tekstonderdelen waarbij er sprake is van plagiaat. De finale versie van het proefschrift dient vrij te zijn van plagiaat. Gelet op de bovenvermelde overwegingen en de ernstige impact die de zaak en het uitstel van het behalen van het doctoraat als gevolg van deze zaak op de doctoraatsonderzoeker heeft gehad, achtte de commissie het niet nodig om een sanctie op te leggen. Zij gaf wel het advies om de doctoraatsonderzoeker in kwestie de interuniversitaire Mind the Good Academic Practices training te laten doorlopen, alsook het bekomen van een certificaat na een succesvolle eindtest.

In de verdere opvolging van het dossier door het Instellingsbestuur waren volgende algemene aandachtspunten van belang:

- Het is aangewezen dat in het geval van dubbeldoctoraten de modaliteiten voor een CWI-onderzoek worden opgenomen in het contract, zodat het duidelijk is welke instelling aan zet is.
- Het is aangewezen dat bij er de neerlegging van een doctoraatsproefschrift strikter op wordt toegezien dat de teksten plagiaatvrij zijn.

Op basis van het advies van de CWI heeft het Instellingsbestuur contact opgenomen met de voorzitter van de doctoraatscommissie van de onderzoeker in kwestie. De voorzitter werd gevraagd erover te waken dat het heringediende doctoraat plagiaatvrij zou zijn en aan de doctoraatsonderzoeker te

communiceren dat deze de interuniversitaire Mind the Good Academic Practices opleiding dient te doorlopen en op het moment van herindiening van het doctoraatsvoorstel eveneens een certificaat voor het succesvol doorlopen van deze opleiding dient voor te leggen. Daarnaast werd de partnerinstelling binnen het dubbeldocoraat op de hoogte gebracht van de resultaten van het onderzoek van de CWI. De Antwerp Doctoral School en de Dienst Onderzoeksangelegenheden van RIVA zullen verder bekijken hoe de modaliteiten voor een CWI-onderzoek kunnen worden opgenomen in de contracten voor dubbeldocoraten, alsook hoe er strikter kan worden toegezien op het plagiaatvrij zijn van teksten bij de neerlegging van een doctoraatsproefschrift.